

„Üvegfaluban” a paradicsom

Szüretelik a paradicsomot a rákócizfalvi Rákóczi Tsz 7500 négyzetméteres szajoli „üvegfaluban”, ahol a nyári klímában harmincezer növényen érlelődik a termés. A gazdaság kertészei az ősi hajtathoz, a gyakorlatban jól bevált, úgynevezett folytonnövő holland fajtát telepítették. Ez a kultúra tenyészideje alatt folyamatosan nő, valóságos fáva magasodik, és két-három hónapig hozza termését. A holland paradicsom napfényigényes, s mivel ősszel kevesebb az életető fény, a termés elmarad a tavasztól. Jelenleg négyzetméterenként 6-7 kiló bogyót szednek le, ami tövenként kétkilós hozamnak felel meg.

A primőrszüret december végéig tart, így a karácsonyi ünnepekre is lesz még a friss vitamínpótlóból. A jelenlegi termőterületről heti kétfő mennyiségben összesen harminc tonna termést visznek a szolnoki és a budapesti piacra. Az őszi szüret befejezése után a tavaszra újratelepítik az üvegházat, és májusban ismét megjelennek a primőr paradicsommal. (MTI)

CSIPKÉKBŐL

Több kerül külpiafra

Teljesítette az évi sporttervét a győri Gardénia Csipkegyőzőgyár. A vállalat két exportbővítő fejlesztési pályázatot nyert el, melynek feltételként az idei évre 179 millió forintos értékű áru konvertibilis piacon történő értékesítésére vállaltak kötelezettséget. A vállalatnak folyamatos műszakkal eleget tettek, s az év hátralévő részében várhatóan 20-23 százalékkal túlteljesítik az előirányzatot, ami azt jelenti, hogy az idei ártermelésük értékének 40 százaléka a kivitelből származik.

nyezést. Tetszett neki, hogy Vince matematikát tanít, máris meghódította a megjelenésével, ami magában foglalta a fiatalember magabiztosságát, egy-egy pillanatban a szabályok és a bevett szokások feirugását is. Lehunytt szemmel hallgatta mély, zengő hangját, amit Vince oly halkra tudott visszafogni, hogy szinte simogatott. A fiatalembernek is tetszett a lány. Attól a pillanattól kezdve, hogy kíváncsian odanézett, miközben a kollegája a füléhez hajlott: — A húgom elhozta a barátját, szánj majd rá pár percet, hogy ne érezze magát egyedül... Azonnal megragadta a lány szépsége, ami nemcsak abban öszpontosult, hogy hagyományosan szabályos volt, mondhatni, egy portréfestő ecsetjére méltó, de párosult hozzá valami különös feszültség, amit nyugtalan tekintete is elárult.

Hajnali négykor Zsófi-nak már leragadt a szeme az álmoságtól. Egész addig hősiesen tartotta magát. Ismeretségeket is kötött, de gondosan ügyelve, hogy Vince félre ne érthesse, ezért mindig volt egy csak neki szóló mozdulata, biztató huncorrítása. Vince ujjhegygel

KÉT ÉVTIZEDES KILINCSELÉS UTÁN

Nem doppingszer, nem csodaszor...

Javítja a sejtekben az energiaképzést

Újabb csodaszor? Szó sincs róla. „Csak” egy olyan készítmény, amely pillanatnyilag hozzáférhető a gyógyszerárakban, és egyelőre recept nélkül meg lehet venni. A csoda az inkább, hogy a Reergin tabletta felfedezője még mindig hisz a kísérletezésben, még mindig nagy buzgalommal fog hozzá újabb kutatásainak, pedig a szervezet saját anyagait helyettesítő készítmény (úgynevezett szubsztituens) húsz évig várt a bevezetésre, vagyis a szokásos állat- és klinikai kísérletek 5-6 éves folyamata két évtizedet vett igénybe... Ez az esetek nagy részében elveszi a kutató kedvét hasonló ügyektől. Dr. Tulok István kedve nem csorbult. Készítményével kapcsolatos utolsó kísérleteit már legújabb munkahelyén, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Neurológiai Klinikájának biokémiai laboratóriumvezetőjeként végezhette el.

Infúzió

— Miért kellett négyezer munkahelyet változtatnia? — Sehol nem támogatták a kísérleteimet, örülnöm kellett, hogy nem tiltják meg. Menedzser? Támogató? Legmerészebb álmaimban sem gondolhattam rá. Mindent én „találtam ki”...

— Mi vezetett a Reergin felfedezéséhez?

— 1968-ban, gyógyszerészként megbízást kaptam, hogy készítsék egy speciális infúziót májkóma betegeknek. Az oldat sikerült, azóta is használják. Közben kiderült: javítja a szervezet sejtjeiben az energiaképzést. Ennek az információnak a birtokában kezdtem a kísérleteimet. Az első komolyabb segítséget a SOTE Kórház-tani Intézetében kaptam

— az állatkísérletekhez. A 70-es évek közepén dr. Kausz István sebész-főorvos — aki a KSI úszószakosztályának volt a sportorvosa — az úszóknál próbálta ki a készítményemet, s az eredmények jók voltak: a versenyzők a tabletták szedése közben több terhelést viseltek el és, az átlagosnál hamarabb kiphenték magukat.

— A készítmény nem doppingszer?

— Nem. A doppingszer erőltetésre készíti a sejteket és hormonálisan tönkreteszi a szervezetet. A Reergin a felhalmozott anyagcseretermékek feldolgozását segíti.

— Mi a szer lényege?

— Idézem a hivatalos betegájékoztatót: „Természetes anyagokból áll, elősegíti és meggyorsítja a szervezet szellemi és fizikai kifáradását követő regenerálódását, és egyes betegségekben mérsékli vagy megszünteti a betegségeket kiváltó vagy azokkal együttjáró klinikai tüneteket. Atmeneti vagy tartós fizikai igénybevétel során a kialakult fáradtságérzet csökkentésére és megszüntetésére javasolt”. Ha valaki rendszeresen szedi, tájékoztatóra kell az orvosát, és semmiképpen nem helyettesíti az eredeti betegségre alkalmazott gyógymódot. Vesebetegek nem szedhetik.

Érrendszer

— Az évek során, miközben maga kilincselt a szert most már gyártó Reanalnál, s klinikai kapcsolatokat szerzett a különböző elengedhetetlen vizsgálatokhoz, ami az engedélyezéshez és a gyártáshoz szükséges, egyre több jó tulajdonság derült ki készítményéről...

— Igen. Nálunk, a Neurológiai Klinikán és a

kecskeméti Honvéd Kórház szemészetén a Reerginnek köszönhetően javult a diabéteszes betegek látása, a Weil Emil Kórházban az agyvelmeszesedés gyógyításában fejlett ki kedvező hatást, a Váci Kórház alkoholelvonó-osztályán hatásosnak bizonyult az alkoholisták gyógyításában is.

— Azt mondják: az a gyógyszer nem is jó, ami annyi mindent gyógyít...

— Tényleg ezt mondják. De hát a készítményem lényege egy alapvető biokémiai változásra, a sejtek energiagyensúlyának biztosítására alapul, és ezért több helyen is kifejtheti kedvező hatását. A szemben, a májban, vagy akár az érrendszerben.

Módszer

— Most, hogy készítménye révbe érkezett: min dolgozik?

— Másodállást vállaltam az evezősválogatónál és a Csepeli Vasas evezőszakosztályánál; funkcionális laborvizsgálatot végeztek és egy olyan módszert alkalmazok, amellyel kimutatható: valódi-e a sportoló kimerültsége, és mennyire terhelhető.

— Gondolt-e arra, hogy tudományos fokozatot szerezzen a feltalált infúzió-olddal vagy a Reergin ismerettségével — szakmai körökben?

— Nem vágyom tudományos fokozatra, mert annak az lenne az ára, hogy amíg a disszertációt írom, saját magam nem végezhetek klinikai kísérletet, pedig számomra az a fontosabb. Az idővel versenyzek, s ha sikerül a betegnek segíteni, azt nem pótolhatja semmi sem. Ez nem lehet hiúsági kérdés.

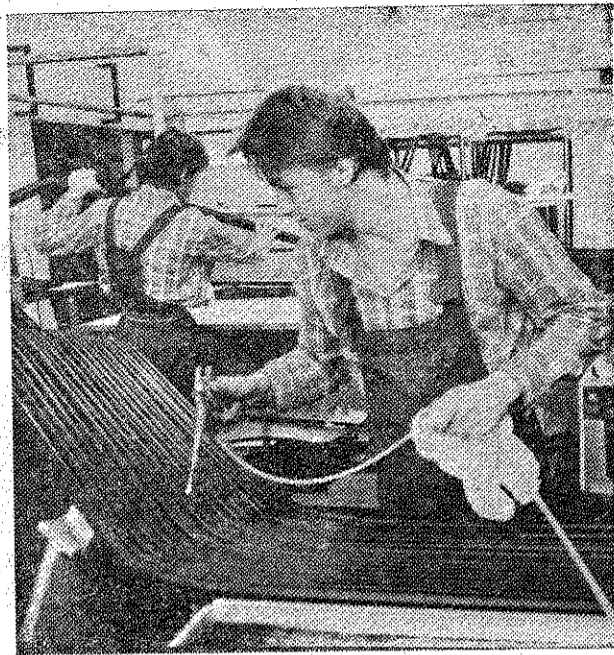
— Azon túl, hogy a vérmintákból közvetlen információt kap a készítmény hatásáról, a beteg esetleges állapotjavulásáról, miért jó annak a klinikai munka?

— Mert rengeteg információt kapok a szakorvosoktól, és azt semmilyen szakirodalom-olvasás nem pótolhatja.

— Nem fáradt bele a húsz évig tartó Reergin-kutatásba és -menedzselésbe?

— A szívesen végzett munkába nem lehet belefáradni. A házbaváló kilincselés, a kezdeti ellenállás leküzdése és maga az a tény, hogy két évtizedet elhagyott el hat év helyett egy számomra igen fontos ügy — az a bizonyos kimerítő. De a kedvem nem vette el. Különösen most, hogy hamarosan várható a Reergin gyógyszerrel nyilvánítása.

Pálffy Judit

Felavatták a Pest Megyei Műanyagipari Vállalat 60 millió forint értékben épült új üzemsarkokát Solymáron. A jövőben itt készíthetik több személygépkocsi — így a Volkswagen Golf és Jetta típus — tetőleceit, amelyek nyomán mintegy 20 millió forint értékű devizabevételre számíthatnak. Jövőre pedig az Ikarus-buszok műanyag lökhárítóit, valamint NSZK-beli autók kormányait is itt gyártják. Az új lehetőségek kihasználásával a PEMÜ exportbevételeinek értéke jövőre megközelíti a 150 millió forintot.

(MTI Fotó: Honóczy Barnabás)

VOLT EGY JÓ ÖTLET...

Hány az óra — nem látszik

VIZSGÁLGATTÁK ÉJJEL, NAPPAL

A járókelők néhány héti mustrálgatták, méricskítették az új reklámszámolap óraoszlopokat, s minősítették a jelenséget: ki így — ki úgy.

DOLGOZNAK A GRAFIKUSOK

— Milyen véleményeket hallott az időig a reklámhordozóvá vált köztéri órákról? — kérdeztük Nagy Ferencről, a Posta Budapesti Távbeszélő Igazgatósága Alközponti Üzemének osztályvezetőjétől.

— Vegyes volt a fogadtatás. Mondogatták, hogy tulajdonképpen az ötlet nem rossz, de azért jó lenne, ha látszana az órákon az is, hogy mennyi az idő. — Ezért szerelték le ismét az órákat?

— A kiszerelés csak ideiglenes. Éjjel is, nappal is megvizsgáltuk, jól látszanak-e az óramutatók, és a Centrum reklámszakembereivel együtt megállapítottuk, hogy az órák kivitelén változtatni kell. Sajnos a tervezőszálaton, a maketten nem tűnnek szembe azok a hiányosságok, amelyek az utcán esetleg ordítóvá válhatnak. A grafikusok jelenleg is dolgoznak az új megjelenítés lehetséges változatain. Amíg elkészül a végleges megoldás, addig vizsgáljuk a hagyományos órákat.

— Kinek a tulajdonában állnak az utcai órák?

— Minden köztéri óra a Postáé, a helyi tanácsok

bérlők, s ezzel járulnak hozzá a folyamatos fenntartási költségekhez. Egy-egy négyzámolapos berendezés ára a világtárral együtt százezer forint. Ma már sem a tanácsoknak, sem a Postának nincs újabbakra pénze. Ugyanakkor — a lakossági kérelmek jelzik — a peremkerületekben és az új lakótelepeken, s főleg vidéken, nagy szükség lenne további órákra. A pénzszűke ellenére, az órák tulajdonjogát megtartva szeretnék volna mégis gyarapítani, színesíteni a már meglévő órák számát, megjelenését. A Centrum reklámötlete szerencsésen talákozott elképzelésünkkel: az áruháza a saját reklámköltségén állított fel öt órát a főváros frekvenciáit helyein. Az innen leszerelt hagyományos órákat pedig felállítottuk Békásmegyeren, Újpalotán, Újhegyen és Csepel sétálóutcájában. Ha sikerül az órák olvashatóságának javításának, reméljük, a vidéki Centrum áruházak körében is folytatódik majd az akció.

HA BEVÁLNAK

— Egy-egy négyzámolapos óra felállítására, úgy tűnik, a Postának drága mulatság. A Centrumnak jó üzlet? — tettük fel a kérdést Gárdos Péternek, a Centrum osztályvezetőjének.

— Végül is az, mert a mi reklámköltségeinkhez képest az ilyen hirdetés megéri az árát. Jól igazodik szlogenünkhöz — Centrum a centrumban —, hogy a város forgalmas pontjain állítottuk fel ezeket az emblémás órákat.

— Ha beválnak a fővárosban az új grafikai centrumos órák, lesz-e további együttműködés a Postával?

— Korai még erről beszélni, mert kísérletről van szó. A Postának nincs még kialakítva a tarifarendszere. Egy későbbi megállapodás kérdése, hogy milyen mértékű bérleti vagy hirdetésdíjat fizetünk.

Bihari Zsuzsa

játékosan megérintette az arcát.

— Hazakísérhetlek? — Zsófi megrántotta a vállát. Almos, durcás gyermek volt.

— Nem akarsz még hazamenni? — villanyozódott föl a fiatalember.

— Mindegy.

A hűvös Duna-parton Vince a zakóját a lány vállára terítette.

— Utazzunk egyet? — kérdezte könnyedén.

— Jó — vágta rá Zsófi habozás nélkül. Csak utána rémlett föl az üres otthon, amihez most semmi kedve se volt, irtóztott volna bármit megérinteni otthon, a kávéfőzőt éppúgy, mint a háóingét. Hálálsan kapaszkodott Vincébe. Mint a jövőjébe.

Kora délelőtt érkeztek meg. Amikor a vonatablakból megpillantotta a Balatont, nem ujjongott föl, hanem fura érzés fogta el, valamiféle árvaság. Vince karonfogva vezette át a kerten, közben letépett egy szál szegfűt, és Zsófi kezébe nyomta. Bent a szobában sem engedte el a lányt. Úgy álltak az anyja betegágya előtt, mint a jegysek.

— Egy szál virágot hoztam, mama!

Az öregasszony fáradtan nézte Zsófit, rossz szemével igazából nem is látta, csak az alakja derengett.

— Sose fogsz te megnősülni — legyintett.

Vince letérdelt az ágy elé.

— Mama, most minden megváltozik. Esküszöm magának, hogy minden meg fog változni...

Zsófi döbbenten bámult az ágy előtt térdelő fiatalemberre. Ezzel valahogy szemérmellenül és brutálisan feltárlt előtte két magára maradt ember esendősege, a kapcsolatuk mögött lappangó titkok réme. Alig múlt fél napja, hogy ismerte Vincét, de tizenvalahány óra alatt megtanult félteni, ragaszkodni, a képzelet szárnyain suhanni. De most történt valami váratlan és furcsa dolog. Mintha egy másik állomáson szálltak volna le, és Vince egy idegen ágy előtt térdel. Zavarában nem tudta, hogy mitévő legyen.

Azán Vince feltárlt térdelt, odalépett hozzá, átölelte. Arcán nyoma sem volt a sajnálkozásnak vagy a megbántságnak. Kivezette Zsófit a konyhába. Kenyeret és egy pohár bort tett eléje. Ahogy az apjától tanulta.

A ZENGŐ LÁBÁNÁL

Kultúrpalota

I. István királyunk halálának 950. évfordulóján — 1988-ban — ismét megnyitja kapuit a látogatók előtt az általa alapított pécsváradi bencés apátság. A magyar államalapítás korából kevés építészeti emlék maradt fenn, ezek közé tartozik az egyházi épületkomplexum, amelyet később várrá alakítottak át. A rekonstrukció eredményeként hazánk egyik legértékesebb műemlékegyüttese bontakozik ki a mecseki Zengő-hegy lábánál. Új funkciót kap: művelődési és idegenforgalmi célokat fog szolgálni.